

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-07
Besvaras senast
2020-12-16 kl. 12.00

Till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2020/21:886 FN:s utvecklingsorganisationer

Den 30 november 2020 rapporterade Financial Times om korruption knuten till en av FN:s många utvecklingsorganisationer, UNDP, och den internationella miljöfonden GEF.

Sverige är med 850 miljoner kronor en av de största givarna till GEF och står för omkring 5 procent av programmets hela givarbidrag. Sverige är tillika en av de största givarna till UNDP. År 2017 var Sverige UNDP:s näst största givare med 620 miljoner kronor. Kärnstödet för 2018 uppgick till 630 miljoner kronor.

Fonderna GEF och GCF är tillskapade för att med massiva satsningar snabbt skapa bättre miljö i fattiga länder. En enorm och oerhört snabb uppbyggnad av medel i fonderna har utlovats av givarländerna, inte minst av Sverige.

Vi finner tillvägagångssättet mycket problematiskt, inte minst för att mycket stora belopp är tänkta att betalas ut under mycket kort tid. Det finns visserligen en oerhört detaljerad mekanism för att ansöka om pengar från fonderna, liksom för att följa upp hur de används, men liksom i andra överutvecklade byråkratiska sammanhang innebär detta i huvudsak mer att de länder och mottagarorganisationer som själva har duktiga byråkrater får ett försteg framför mer effektiva projekt föreslagna av mindre drivna byråkrater.

En av anledningarna att fattiga länder inte förmår lyfta sig ur fattigdomen är att de lider dels av djupgående korruption, dels inte sällan av ett klientförhållande till internationella givare.

Vår uppfattning är att internationell hjälp via dessa nya enormt stora fonder ökar avståndet mellan ursprunglig givare och slutgiltig mottagare och att de därför ökar risken för korruption eller ineffektiv användning av skattebetalarnas biståndspengar.

Ett syfte med GEF och GCF är att genom skogsplanteringar bidra till bättre vattenbalans, mer koldioxidupptagning och ökad sysselsättning. Dessutom kan trädplanteringsprojekt runt världens allt fler och allt större flyktingläger bidra till minskade spänningar mellan flyktingar och kringboende befolkning.

Sverige har ett av världens bäst utvecklade skogssektorer och tillika en stor erfarenhet av skogsplanteringsprogram i biståndsländer. En ökning av svenska

bilaterala skogsplanteringsprojekt och andra miljöprojekt där vi har en världsledande nationell kompetens, men en minskning av Sveriges bidrag till internationella fonder, skulle sannolikt minska risken för korruption och ineffektivitet, samtidigt som kontrollen skulle bli mer direkt och resultaten mer konkreta. Dessutom skulle nyttan även för Sverige öka.

I ljuset av detta är min fråga till statsrådet Peter Eriksson:

Anser statsrådet att Sveriges bidrag till fonder som GEF och GCF bör minska till förmån för svenska bilaterala biståndsprojekt inom områden där Sverige är internationellt ledande, och vidtar statsrådet några åtgärder?

.....

Mats Nordberg (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders